

До 300-річчя
від дня народження
Григорія Савича
СКОВОРОДИ

МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
за результатами XVIII Міжнародної
науково-практичної конференції
(12–13 травня 2022 р., м. Харків)**

Харків 2022

<i>Кебадзе М., Сабанадзе О., Чохелішвілі Л.</i> Галузь історії та її розвиток у Телавському державному університеті	94
<i>Кочлошвілі Н.</i> Генезис і структура грузинської малої прози	95
<i>Мартиненко І., Королевська Т., Юр'єва К.</i> Пісні війни: естафета крізь століття	97
<i>Рамазашвілі С.</i> Бізнес-ідея і бізнес-планування	104
<i>Khalvashi R.</i> The Great Paschal Cycle with Commentaries and Order by Tbel Abuseridze	108
<i>Церцвадзе М.</i> Навчання іноземних магістрантів-філологів жанрів наукового мовлення	110
<i>Цигнадзе Ш.</i> Синонімічне поле із семантикою горя (За словниками грузинських та англійських синонімів)	111
<i>Шленьова М.</i> Особливості національного думскролінгу: як мінімізувати негативний вплив на навчання	113
МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В ПЕДАГОГІЦІ.	115
<i>Amiraghyan M.</i> Pedagogical ways of forming senior preschooler's linguistic abilities	116
<i>Багатрішвілі Н.</i> Навчання, орієнтоване на учня	120
<i>Басіладзе Н. В. О.</i> Сухомлинський про кохання, шлюб та сім'ю	127
<i>Беземчук Л., Дарда Д.</i> Педагогічні умови гуманізації професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва	135
<i>Бобирєва О.</i> Організаційно-методичні аспекти формування фахової компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти на основі формування фахових цінностей	138
<i>Ван Пань, Юр'єва К.</i> Провідні підходи до визначення суті особистісно-професійного розвитку вчителя музики в КНР	142
<i>Васильєва О.</i> Реалізації методів формування навичок естрадного вокалу у майбутніх вчителів музичного мистецтва в процесі підготовки творів вокальної програми	147
<i>Гаєриш І., Михайленко А.</i> Моніторинг освітнього процесу	151
<i>Груць Г.</i> До проблеми обґрунтування актуальності науково-педагогічного дослідження	153
<i>Козачок Є.</i> Співпраця закладу дошкільної освіти з сім'ями вихованців у процесі народознавчої роботи	157
<i>Коширова К., Рудічєва Н.</i> Використання елементів арттерапії у розвитку емоційного інтелекту учнів молодшого шкільного віку	160
<i>Кузьмічова В.</i> Деякі аспекти вокальної підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва в класі постановки голосу.	162
<i>Лапшина І.</i> Роль сім'ї у становленні особистості дитини з обмеженими можливостями здоров'я.	164
<i>Левчик І., Мазур О.</i> Військове вторгнення в Україну-2022 як додатковий параметр середовища формування моделі інтегрованого навчання	168
<i>Лі Ябінь, Юр'єва К.</i> Методологія визначення структури професійно-педагогічної компетентності вчителя малювання в Китаї.	172
<i>Лінь Ваньї.</i> Формування міжкультурної компетентності здобувачів-іноземців у процесі вокальної підготовки як наукова проблема	177
<i>Лозицький Д., Ічанська Н.</i> Формування ключових компетентностей у студентів шляхом розв'язування прикладних задач	181
<i>Лю Хуань.</i> Самореалізація майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі інтерпретації вокальних творів	185
<i>Лю Чженьянь.</i> Хоровий спів як чинник виховання особистості в КНР.	188
<i>Мамчур О.</i> Методичні підходи до викладання суспільної географії макрорегіонів світу в закладах вищої освіти: сучасні завдання і виклики.	191
<i>Манучарян С., Налбандян Т.</i> Особливості розвитку зв'язного мовлення старших дошкільників	194

Беземчук Л.

*доцент, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії і методики мистецької освіти та вокально-хорової підготовки
вчителя ХНПУ імені Г. С. Сковороди,
Харків, Україна*

Дарда Д.

*магістрант ХНПУ імені Г. С. Сковороди
Харків, Україна*

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ГУМАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Сучасні науковці (С. Горбенко, І. Кочурська, О. Олексюк та ін.) вважають, що ефективність опанування майбутніми вчителями музичного мистецтва фахових музично-педагогічних дисциплін напряду залежить від дотримання низки педагогічних умов, серед яких чільне місце посідають: 1) створення у студентів позитивної мотиваційної установки на гуманне ставлення до людей і до себе та 2) актуалізація гуманістичного змісту фахових дисциплін.

Для реалізації на практиці першої умови – формування в студентів позитивної мотиваційної установки на гуманне ставлення до людей і до себе – важливо допомогти студентам усвідомити сутність професії педагога як гуманної за своєю сутністю, зрозуміти її мету (всебічне сприяння учням у саморозвитку), переконатися в перевазі гуманної позиції вчителя, в основі якої має лежати позитивна мотиваційна установка на виявлення гуманності.

І. Кочурська пропонує для забезпечення гуманізації професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва акцентувати увагу на практичному використанні гуманістичного потенціалу навчальних дисциплін. Авторка наполягає на тому, що такий підхід буде сприяти розв'язанню низки завдань: набуття і використання студентами знань із проблеми гуманізації; формування в майбутніх фахівців з музичної педагогіки необхідності в гуманних діях і вчинках; коригування особистісних якостей студентів; набуття майбутніми вчителями музичного мистецтва вмінь аналізувати поведінку (власну та інших людей) із огляду на гуманістичні цінності); формування у студентів готовності до гуманістично спрямованої діяльності, самостійного ухвалення рішень, розв'язання конфліктів, формування здатності співпрацювати, здійснювати самоконтроль, враховувати погляди інших людей; усвідомлення кожним студентом своєї гідності й

цінності, зміцнення самоповаги, віри у власні сили, формування установки на самореалізацію.

На II курсі в процесі вивчення навчальної дисципліни «Методика музичного виховання з практикумом» можна запропонувати студентам скласти індивідуальних план, в якому кожен із них на основі врахування своїх мотивів, уподобань, досвіду, зможе обирати форму і способи діяльності з опанування на індивідуальних заняттях музичних творів, працюючи над змістом і визначаючи його гуманістичну спрямованість.

Спираючись на висновки науковців (Г. Падалка, О. Ростовський, О. Щолокова), визначаємо такі основні шляхи гуманізації змісту фахових музично-педагогічних дисциплін:

Зміст дисципліни «Вступ до спеціальності» (II курс) доцільно доповнити інформацією щодо актуальності та практичного значення гуманізації освіти в професійній підготовці майбутнього вчителя музичного мистецтва, ознайомити студентів із історією розвитку гуманістичних ідей у музичній освіті. Тут доречними будуть методи дискусії, «круглого столу», що сприятиме актуалізації проблеми гуманізації, опануванню студентами необхідних знань, осмисленню сутності гуманістичних цінностей, засвоєнню норм поведінки як підґрунтя вироблення власних поглядів і переконань.

Пропонуємо програму цієї дисципліни наповнити інформацією з проблеми гуманізму й гуманізації на II, III курсі, змістити акценти на виявлення студентами особистісних смислів у її опрацюванні. Наприклад, ділова гра на практичних заняттях з музично-педагогічних дисциплін дозволяє виявити ставлення студентів до певної проблеми, навчає їх керувати власними емоціями, аргументувати свою думку та узгоджувати її з думкою партнерів, сприяє посиленню пізнавальної мотивації студентів, формуванню в них відповідальності, здатності долати конфлікти, дозволяє створити природну атмосферу самовиявлення суб'єктів, врахувати їхні особливості, згуртувати студентів навколо мети, забезпечити спільне переживання ними позитивних емоцій. Істотним чинником впливу на майбутніх фахівців є аналіз ходу і підбиття підсумків гри: оцінювання дій її учасників щодо глибини здобутих знань, коректності виконання ними ролей, ефективності взаємодії, доцільності ухвалених рішень, дотримання часових параметрів. Важливим аспектом є також розроблення викладачем сюжету гри, інструкцій і допоміжного матеріалу.

На заняттях з дисципліни «Методика музичного виховання з практикумом» окреме місце посідає добір музичного матеріалу до проєктування шкільних уроків мистецтва. Студенти обирають високохудожні музичні твори, які підносять гідність людини, відбивають її багатий внутрішній світ. Окреме місце відводимо музичним творам, в яких ідея гуманізму представлена як явище соціальної значущості. До таких творів належить, зокрема, «Ода радості» Л. Бетховена (уроки мистецтва в 8 класі), яка Євросоюзом прийнята як гімн Європи і в перекладі М. Лукаша («Розцвітає братня згода під благим твоїм крилом») стає прапором вирішення питань культурного і соціального значення.

Також на заняттях з дисципліни «Методика музичного виховання з практикумом» доцільно застосовувати метод евристичної бесіди та емоційного впливу. Можна, наприклад, запропонувати студентам прослухати запис твору Й. С. Баха «Капричіо до від'їзду улюбленого брата», а після цього запропонувати їм написати есе про власне розуміння змісту музики, емоцій, які неї закладені автором, визначити думку щодо гуманного спрямування твору, виконати його художньо-педагогічний аналіз.

Психологічним механізмом емоційно-образного сприймання музичних творів О. Рудницька вважає емпатію (чутливість до емоцій іншого, чуйність), що виникає в людини як результат співчуттєвої ідентифікації з «героєм» музичного твору та допомагає їй усвідомити гідність іншого та власну гідність і цінність, відчутти єдність із іншими, «відкрити» свій внутрішній світ.